

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Barne- og ungdomsavdelingen
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

DERES REF
201003502-/LFO

VÅR REF
10-01422-3/HNI

DATO
15.11.2010

Høringsuttalelse fra IMDi – forslag til revidert forskrift om rettigheter og bruk av tvang under opphold i barneverninstitusjon (rettighetsforskriften)

IMDi viser til departementets høringsbrev av 17.8.2010.

IMDi støtter departementets forslag til presiseringer og endringer i rettighetsforskriften.

IMDi ønsker imidlertid å understreke at det er svært viktig at både personen selv og eventuelt barnets foreldre/foresatte forstår hva institusjonsoppholdet innebærer, også når det gjelder eventuell tvangsbruk. Informasjon, veiledning og mulighet for partene til å bli hørt er svært viktig i forkant av institusjonsoppholdet, enten oppholdet er basert på frivillighet eller tvang. Det er også viktig å kommunisere godt og tydelig med barnet og eventuelt også barnets foresatte i forbindelse med at tvangstiltak besluttes og iverksettes. Dersom det ved beslutning og/eller iverksettelse av tvangstiltak er vanskelig å få til en god kommunikasjon med de berørte, er det desto viktigere med en god dialog etterpå, ved evaluering/debriefing av situasjonen, og i forbindelse med videre tilrettelegging av omsorgstiltak i eller utenfor institusjonen.

I de tilfeller der barn eller familier ikke snakker tilstrekkelig norsk til å forstå eller å gjøre seg forstått, er bruk av tolk viktig i de over nevnte situasjonene. Tolkning er et nødvendig virkemiddel for at offentlige tjenestemenn og fagpersoner skal kunne informere, veilede og høre partene i saken, og tjenestemenns plikt til å kommunisere med partene i saken er nedfelt i forvaltningsloven. For å sikre forsvarlig kommunikasjon er det viktig å benytte tolker med dokumenterte kvalifikasjoner i

Postadresse:
Postboks 159
Sandviken
5812 Bergen

Besøksadresse:
Sandbrogaten
5/7

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr:
987 879 696

Bankkonto:
7694.05.12693

tolking. Eventuelt manglende bruk av tolk eller bruk av ukvalifiserte tolker i barnevernet og/eller i barnevernsinstitusjoner utgjør et rettssikkerhetsproblem.

IMDi vil benytte anledningen til å minne om rapporten "Bruk av tolk i barnevernet" som kom ut i 2008 (IMDi Rapport, ISSN 0809-9677 ; 5/2008). IMDi gjennomførte i samarbeid med BLD, Bufdir og Bufetat Øst, og ved hjelp av TNS Gallup, en undersøkelse som resulterte i den nevnte rapporten.

Noen av hovedfunnene i denne rapporten var:

- En femtedel av de spurte svarer at de har unnlatt å bestille tolk i tilfeller de har hatt behov for det. Hver fjerde barnevernsansatt opplever at det benyttes tolk for sjelden i forhold til behovet på sitt arbeidssted. *Underforbruket er tydeligst i institusjonene.*
- Over halvparten har rutiner for tolkebruk på arbeidsplassen. Særlig er det vanlig med rutiner innenfor det kommunale barnevernet. Rutinene gjelder bestilling av tolk, betaling for tolkebruk og hvor det bestilles tolk fra. Imidlertid er det lite rutiner for å sjekke tolkenes kvalifikasjoner. Samtidig har nesten halvparten av de spurte opplevd at en samtale har blitt vanskelig å gjennomføre som en følge av tolkens manglende ferdigheter.
- De færreste hadde fått noen opplæring i tolkebruk, verken som del av utdanningen sin eller på arbeidsplassen. De barnevernsansatte ønsker både mer informasjon om viktigheten av å bruke tolk og mer praktisk opplæring i kommunikasjon via tolk i det daglige arbeidet.

IMDi anser det imidlertid ikke nødvendig å nedfelle noen særskilt bestemmelse i rettighetsforskriften om bruk av tolk, da dette anses allerede å ligge implisitt i barnevernslovens kapittel 6 og særlig henvisningen i barnevernsloven § 6-1 til forvaltningsloven.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Geir Barvik
Direktør

Peter Baum
Høringskoordinator

Saksbehandler:
Hilde Rasmussen Nilsen, seniorrådgiver